



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 589/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, Na Priekope 13, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cpr 8/2013, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. októbra 2017 doručená a 3. novembra 2017 doplnená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cpr 8/2013 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Sťažovateľka uviedla, že 30. decembra 2013 podala na okresnom súde žalobu o doplatenie funkčného platu. Konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 Cpr 8/2013. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti okresný súd nenariadil pojednávanie, vo veci nerozhodol, a to i napriek tomu, že od podania žaloby uplynuli už takmer 4 roky.

3. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že vec nie je zo skutkového a právneho hľadiska vôbec zložitá, pričom všeobecné súdy v skutkovo i právne v rovnakých veciach rozhodujú spravidla na jednom pojednávaní.

4. Sťažovateľka namietala absolútnu nečinnosť okresného súdu trvajúcu od 30. decembra 2013, pretože okresný súd okrem vydania procesných rozhodnutí v merite veci vôbec nekoná. Podľa názoru sťažovateľky jej správanie žiadnym spôsobom nevytvorilo situáciu, ktorá by odôvodňovala a ospravedlňovala dĺžku konania.

5. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti zdôraznila, že príliš pomalá spravodlivosť stráca kredibilitu v očiach verejnosti a účastník konania je príliš dlho vystavený neistote z výsledku procesu, úzkosti a stresu s tým spojeným. Sťažovateľka prežíva psychickú traumu spôsobenú bezdôvodnou a dlhšiu dobu trvajúcou právnou neistotou o výsledok súdneho sporu.

6. Keďže sťažovateľka postup okresného súdu v namietanom konaní hodnotí ako postup porušujúci jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

*„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 8Cpr/8/2013 porušené bolo.*

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 8Cpr/8/2013 konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000,-EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. Tatiany Folkovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. “

## II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

11. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cpr 8/2013, ktorého predmetom je tzv. antidiskriminačná žaloba sťažovateľky. Vzhľadom na čiastočné späť vzatie žaloby a zmenu petitu (sťažovateľke bol funkčný plat doplatený) predmetom sporu je v súčasnosti doplatenie príslušenstva k funkčnému platu (t. j. úroky z omeškania).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

14. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

15. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

16. Ústavný súd taktiež už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 56/08), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na priesťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov.

17. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 Cpr 8/2013, ktorý si ústavný súd pre účel predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že namietané konanie začalo na okresnom súde 30. decembra 2013 doručením návrhu sťažovateľky, ktorým sa domáhala zaplata peňažnej náhrady (funkčného platu) s príslušenstvom. Dňa 20. februára 2014 predložil sudca okresného súdu [REDAKOVANÉ], ktorému bol návrh pridelený, predsedovi okresného súdu „*Oznámenie o skutočnostiach pre vylúčenie zákonného sudcu – predloženie spisu 8Cpr/8/2013*“. Následne v období od 20. februára 2014 do 20. augusta 2014 predložili predsedovi okresného súdu obdobné vyjadrenia ostatní sudcovia okresného súdu. V dôsledku danej skutočnosti predložil predseda okresného súdu príslušný spisový materiál, ako aj predmetné vyhlásenia Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pre účely rozhodovania o pridelení veci zákonnému sudcovi. Vec bola 22. augusta 2014 pridelená sudcovi [REDAKOVANÉ] ako sudcovi spravodajcovi, ktorý 28. augusta 2014

predložil predsedníčke krajského súdu vyjadrenie, obsahom ktorého bolo oznámenie o možnej zaujatosti pre rozhodovanie v danom procesnom konaní. Obdobné vyhlásenia v období od 2. septembra 2014 do 14. októbra 2014 predložili predsedníčke krajského súdu ostatní sudcovia, v dôsledku čoho nebolo možné zostaviť zo sudcov krajského súdu trojčlenný senát pre rozhodovanie o pridelení veci zákonnému sudcovi. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky 14. januára 2015 určil Krajský súd v Trenčíne ako príslušný na toto procesné rozhodovanie, ktorý 4. marca 2015 určil, že sudca okresného súdu [REDAKOVANÉ], ktorému bol spis pridelený, nie je predpojatý pre meritórne rozhodovanie v danej veci.

Okresný súd výzvou z 19. marca 2015 vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 154,50 € za návrh. Dňa 27. marca 2015 doručila sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne okresnému súdu oznámenie, že 20. augusta 2014 doručila súdu čiastočné späťvzatie žaloby a v dôsledku tejto skutočnosti žiadala upraviť súdny poplatok výške zodpovedajúcej aktuálnemu uplatňovanému nároku. Okresný súd sťažovateľke oznámil, že v spisovej dokumentácii neeviduje čiastočné späťvzatie žaloby. V nadväznosti na túto skutočnosť sťažovateľka opätovne predložila súdu čiastočné späťvzatie žaloby. Okresný súd 7. mája 2015 uznesením (ktorého výrok bol pre administratívnu chybu opravným uznesením z 12. júna 2015 zmenený) konanie v časti o zaplatenie istiny zastavil, pripustil zmenu žalobného návrhu a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 43,50 €. Dňa 22. mája 2015 bolo doručené vyjadrenie krajského súdu a 3. júna 2015 sa k meritu veci vyjadrilo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

18. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd konštatuje, že namietané konanie od podania návrhu okresnému súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu trvá tri roky a desať mesiacov. Z prehľadu procesných úkonov vyplývajúcich z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 8 Cpr 8/2013 je zrejmé, že dĺžka konania je výrazne poznačená skutočnosťou, že v dôsledku vyhlásenia o možnej predpojatosti pre meritórne rozhodovanie sudcov okresného súdu, ako aj v dôsledku obdobného vyhlásenia sudcov krajského súdu pre procesné rozhodovanie o vylúčení namietnutého sudcu okresného súdu do 4. marca 2015, keď Krajský súd v Trenčíne rozhodol o nevyhlúčení sudcu okresného súdu, nebolo možné

určiť zákonného sudcu pre rozhodovanie v danom konaní. Následne, po ustálení skutočnosti, kto je v danom konaní zákonným sudcom, boli v konaní vykonané procesné úkony, a to vydanie uznesení týkajúcich sa zastavenia konania v časti, ako aj zasielanie výziev na vyjadrenie účastníkom konania. Ústavný súd ku dňu zapožičania súdneho spisu ako posledný úkon v konaní eviduje už uvedené opravné uznesenie z 12. júna 2015, ktorým bol zmenený výrok uznesenia zo 7. mája 2015.

19. V nadväznosti na uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že pojem „zbytočné priesťahy“ je potrebné v každom druhu konania vykladať autonómne, pričom práve druh konania je určujúcou esenciou majúcou nevyhnutný vplyv na výklad tohto pojmu. Druh konania v sebe zahŕňa samotnú procesnú náročnosť prejednávanej veci, ktorá je dotváraná zložitou veci z hmotnoprávneho hľadiska.

20. Keďže sťažovateľka poukazuje na samotnú nenáročnosť veci, aplikáciou už uvedeného je potrebné zhrnúť, že túto nenáročnosť je potrebné vykladať výlučne z hľadiska hmotnoprávneho. Skutočnosť, že sťažovateľka je sudkyňou pôsobiacou na všeobecnom súde, ktorý je odvolacím súdom súdu, ktorý má meritórne rozhodnúť, spôsobila procesnú zložitú samotnej veci, kde práve táto zložitú spôsobila isté priesťahy, ktoré však s ohľadom na už vyjadrené závery nemožno vykladať pod pojmom „zbytočné priesťahy“ tak, ako ich judikoval ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry.

21. Navyše, prieskumom rozhodovacej činnosti ústavného súdu bolo zistené, že v druhovo obdobných veciach (t. j. konaniach týkajúcich sa tzv. antidiskriminačných žalôb sudcov), v ktorých sťažovatelia namietali porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, ústavný súd konštatoval porušenie označených práv v značne dlhšie trvajúcich konaniach. V tejto súvislosti dáva do pozornosti napr. konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 125/2016 (namietané konanie všeobecného súdu trvalo 6 a pol roka) alebo konanie vedené sp. zn. III. ÚS 154/2017 (namietané konanie všeobecného súdu trvalo takmer 7 rokov), alebo konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 463/2017 (namietané konanie všeobecného súdu trvalo 7 rokov a 10 mesiacov), alebo konanie vedené pod sp. zn. I. ÚS 114/2016 (namietané konanie všeobecného súdu trvalo 6 rokov a 10 mesiacov) atď.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v namietanom konaní nebol celkom bez priet'ahov, ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), a súčasný stav konania nevylučuje definitívne možnosť prejednávania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

23. V nadväznosti na to ústavný súd sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

24. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

25. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2017